

Salon kaupunki
Elinvoimajaosto

Vuoden 2026 talousarvioehdotus
Henkilöstösuunnitelma 2026-2029
Investointisuunnitelma 2026-2030

Sisällysluettelo

1.	Henkilöstösuunnitelma 2026-2029.....	3
1.1	Uudet virat ja työsuhteet 2026-2029	3
1.2	Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2026-2029	3
2.	Henkilöstösuunnitelman perustelut 2026-2029	4
2.1	Uudet virat ja työsuhteet 2026-2029	4
2.2	Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2026-2029	4
3.	Elinvoimajaoston toimintastrategia 2026-2028	7
4.	Toimialan painopisteet.....	7
5.	Elinvoimapalvelujen hallinto.....	8
6.	Maankäyttöpalvelut.....	8
7.	Elinkeinopalvelut	10
7.1	Liikennepalvelut.....	10
7.2	Kaupungin kehittäminen	12
7.3	Työllisyyspalvelut	14
8.	Elinvoimajaosto	17
8.1	Tuloslaskelma ulkoinen	17
8.2	Tuloslaskelma ulkoinen ja sisäinen	18
9.	Investointisuunnitelma 2026-2030.....	19
10.	Investointisuunnitelman 2026-2030 perustelut.....	21

1. Henkilöstösuunnitelma 2026-2029

1.1 Uudet virat ja työsuhteet 2026-2029

Toimielin Palvelualue, kustannuspaikka	Tehtävänimike	Uusi, vakituinen	Uusi, alkaen	Toimialan ehdotus tehtäväkoh- taiseksi pal- kaksi/kk	Vuosikustan- nus vuonna 2026 sis. lisät ja si- vukulut	Vuosikustan- nus/ vuosi sis. lisät ja sivukulut
Elinvoimajaosto						
6550 Kunnan kotoutumisohjelma	2 kotoutumisohjaajaa	uusi, vakituinen	1.1.2026	3 272,64	121 350,53	121 350,53

1.2 Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2026-2029

Toimielin Palvelualue, kustannuspaikka	Tehtävänimike	Määräaikainen	Määräaikainen, ajanjakso	Toimialan ehdotus tehtäväkoh- taiseksi pal- kaksi/kk	Vuosikustan- nus vuonna 2026 sis. lisät ja si- vukulut	Vuosikustan- nus/ vuosi sis. lisät ja sivukulut
Elinvoimajaosto						
Maankäyttöpäalvelut 5110 Maankäyttöpäalvelujen hallinto 5114 Paikkatietopalvelut	2 Diplomityöntekijää 6 kk Kartoittaja-harjoittelija 3 kk	määräaikainen määräaikainen	1.1.2026-31.12.2026 3 kk	3 457,43 2 195,34	64 101,30 10 175,49	64 101,30 10 175,49
Kaupungin kehittäminen 6509 asuntomessut 6500 kehittämistoimen hankkeet	Projektikoordinaattori projektipäällikkö	määräaikainen määräaikainen	1.1.2026-31.12.2028 1.1.2026-31.12.2027	3 071,49 3 071,49	56 945,91 56 945,91	56 945,91 56 945,91
Työllisyyspalvelut 1836 maahanmuuttajien kotouttaminen 1837 maahanmuuttajien kotouttaminen, proj 1852 AMIF 1837 maahanmuuttajien kotouttaminen, proj 1853 AMIF (TUAMK) 6524 Waltti-työpaja 6525 Waltti-työpaja 6526 Työllisyys-hankkeet, KotoSalo-hanke ESR+ 6526 Työllisyys-hankkeet, KotoSalo-hanke ESR+ 6526 Työllisyys-hankkeet, Kohtaanto-hanke proj 6520 ESR+ 6527 Työllisyys-hankkeet, Kohtaanto-hanke proj 6520 ESR+	2 kotoutumisohjaajaa projektikoordinaattori projektikoordinaattori 3 työvalmentajaa yksilövalmentaja projektipäällikkö, jatko 2 uraohjaajaa, jatko hankepäällikkö 2 yrityskoordinaattoria	määräaikainen määräaikainen määräaikainen määräaikainen määräaikainen määräaikainen määräaikainen määräaikainen	1.1.-31.12.2026 1.6.2026-31.5.2028 1.5.2026-30.4.2029 1.1.-31.12.2026 1.1.-31.12.2026 1.8.2026-31.1.2027 1.8.2026-31.1.2027 1.5.2026-30.4.2029 1.5.2026-30.4.2029	3 272,64 3 219,02 3 219,02 2 702,44 2 718,34 3 656,16 3 071,38 3 810,42 3 219,02	121 350,53 34 814,00 39 787,43 150 310,99 50 398,45 28 244,08 47 453,23 47 097,19 79 574,85	121 350,53 59 681,14 59 681,14 150 310,99 50 398,45 5 648,82 9 490,65 70 645,79 119 362,28

2. Henkilöstösuunnitelman perustelut 2026-2029

2.1 Uudet virat ja työsuhteet 2026-2029

Elinvoimajaosto

Työllisyyspalvelut

6550 Kunnan kotoutumisohjelma

V. 2026 (2 kpl) kotoutumisohjaajaa

Kotoutumispalveluissa työskentelee neljä kotoutumisohjaajaa määräaikaaisina, vaikka tarve ainakin kahdelle vakinaiselle on jatkuva. Tehtävä liittyy kotoutumislain mukaisiin kunnan tehtäviin palvelleen myös työllisyysalueen kuntia (sopimus). Tavoitteena on edistää kotoutujien ja maahanmuuttajien nopeaa integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Tehtäviin kuuluu kotoutumissuunnitelmien laadinta. Kotoutumisohjaaja tukee maahanmuuttajien kotoutumista tarjoamalla ohjausta, neuvontaa ja tukea arjen eri osa-alueilla. Työ painottuu asiakaslähtöiseen palveluohjaukseen, verkostotyöhön ja kotoutumista edistävien toimenpiteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen.

2.2 Määräaikaaiset toimet ja työsuhteet 2026-2029

Elinvoimajaosto

Maankäyttöpalvelut

5110 Maankäyttöpalvelujen hallinto

v. 2026 (2 kpl) Diplomityöntekijä, 6kk

Maankäyttöpalveluille on tullut tiedusteluita opiskelijoiden harjoittelupaikoista. Vuoden 2026 talousarviossa on edelleen syytä varata erikseen rahaa tähän tarkoitukseen.

Yksityisten asiakkaiden vireille laittamia asioita on edelleen niin paljon, että diplomityöntekijöitä tarvitaan avustamaan resurssipulassa. Diplomityöntekijöiden tehtävänä olisi avustaa kaupungin kaavoitusta ja lupakäsittelyyn liittyviä poikkeamiasioita sekä maanmittaus- ja tonttiasioita (2 x 6 kk:n henkilötyöpanos). Jotta jatkossa rekrytointihaasteilta vältyttäisiin, olisi hyvä päästä markkinoimaan kaupunkia työnantajana jo opiskelujen loppuvaiheessa.

5114 Paikkatietopalvelut

v. 2026 Kartoittaja-harjoittelija, 3kk

Maankäyttöpalveluille on tullut tiedusteluita opiskelijoiden harjoittelupaikoista. Vuoden 2026 talousarviossa onkin syytä varata erikseen rahaa tähän tarkoitukseen.

Paikkatietopalvelut tarvitsevat kartoittaja-harjoittelijan, jotta kesäaikaanakin mittaustoimintaa voidaan jatkaa keskeytymättä kesälomista huolimatta (3 kk:n henkilötyöpanos). Kartoittaja-rekrytoinneissa on ollut haasteita. Jotta jatkossa rekrytointihaasteilta vältyttäisiin, olisi hyvä päästä markkinoimaan kaupunkia työnantajana jo opiskeluvaiheessa.

Elinkeinopalvelut

Kaupungin kehittäminen

6631 Asuntomessut

V. 2026 (1 kpl) projektikoordinaattori

Toimii assistenttina asuntomessujen valmistelussa asuntomessujen projektipäällikön työparina. Koordinaattori hoitaa juoksevia asioita ja avustaa projektipäällikkö messujen käytännön työssä. Projektikoordinaattorin tehtävä on Salon kaupungin ja Suomen Asuntomessujen sopimuksen mukainen ja kestää vuoden 2028 loppuun saakka.

6500 Kehittämistoimen hankkeet

V. 2025 (1 kpl) Projektipäällikkö

Toimii projektipäällikkönä ulkoista rahoitusta saavassa hankkeessa, jonka sisältö määritellään erikseen hankehakemuksessa. Tehtävää ei talousarvion käsittelyn yhteydessä sidota yksittäiseen hankkeeseen ja toteutumisen ehtona on ulkopuolinen rahoitus.

Työllisyyspalvelut

1836 Maahanmuutto ja kotoutumisen edistäminen

V. 2026 (2 kpl) kotoutumisohjaajaa

Jatketaan kahta määräaikaista kotoutumisohjaajan työsuhdetta. Perusteluna edelleen ajankohtainen ukrainalaisten tilanne, joka edellyttää kunnan toimia. Resurssia hyödynnetään myös muussa kotoutumisen edistämisessä ja se kohdentuu työvoiman ulkopuolella oleviin aikuisiin, sekä lapsiin ja nuoriin.

- 1 HTV kotivanhempitoiminta, ohjaus- ja neuvonta ym.
Vastaa kotivanhemmille suunnatusta kotoutumista ja työllistymistä edistävästä toiminnasta. Auttaa etenkin työvoiman ulkopuolella olevia kotoutujia heidän ohjauksessa ja neuvonnassa, sekä yhteiskuntaorientaatioissa.
- 1 HTV perusopetusyhteistyö
Tehtävässä tuetaan maahanmuuttajataustaisia lapsia, nuoria ja perheitä sekä koulun ja kodin välistä yhteistyötä, vahvistaen perheiden osallisuuttaan yhteiskunnassa. Ukrainalaisilla nuorilla on ilmennyt jossain määrin vaikeutta kiinnittyä perusopetukseen. Tehtävällä varmistetaan nuorten kiinnittyminen perusopetusympäristöön, opetus ja sosiaaliset suhteet huomioiden.

V. 2026-2028 (1 kpl) projektikoordinaattori

Uusi haettava AMIF-rahoitteinen (90 %) hanke ajalla 1.6.2026-31.5.2028. Hankkeen tavoitteena on nopeuttaa erityisesti kolmansista maista tulevien henkilöiden kotoutumista. Hankkeen tavoitteena on edistää hyviä väestösuhteita ja tukea monikulttuurisia perheitä varhaiskasvatuksessa.

V. 2026-2029 (1 kpl) projektikoordinaattori

Uusi yhdessä Turun ammattikorkeakoulun kanssa haettava AMIF-rahoitteinen (90 %) hanke ajalla 1.5.2026-30.4.2029. Comprehensive Assistance and Readiness for Employment in Healthcare for Migrant Women (Kattava tuki ja valmiudet työllistymiseen sosiaali- ja terveysalalle maahanmuuttajanaيسille). Hankkeen tavoitteena on nopeuttaa erityisesti kolmansista maista tulevien naisten työllistymistä ja kotoutumista. Hanke on kansainvälinen ja Salon kaupunki on kumppanina. Päähakijan toimii Turun Ammattikorkeakoulu.

6524 Waltti-työpaja

V. 2025 (3 kpl) työvalmentaja ja (1kpl) yksilövalmentaja

Hallitusohjelman mukaisesti kuntouttava työtoiminta olisi siirtymässä kuntiin vuodesta 2027 alkaen ja tähän liittyvä valtion suunnitelu on etenemässä. Nykyisten määräaikaisten tehtävien jatkaminen auttaa Salon kaupunkia ylläpitämään ja kehittämään tarvittavaa palveluiden järjestämistä ja tuottamista siirtymävaiheessa.

Waltin työpajatoiminnalla valmennetaan vaikeasti työllistyviä henkilöitä työmarkkinoille. Palvelua tuotetaan mm. TE-palvelujen tueksi työkokeiluina, hyvinvointialueelle kuntouttavana työtoimintana sekä tarjotaan työharjoitteluja oppilaitoksille, työtoimintaa Riselle sekä työkokeilumahdollisuuksia eläkevakuutusyhtiöille. Pajoilla tehdään kustannustehokkaasti kaupungin sisäisiä tilaustöitä. Waltin työpajatoiminta pitää sisällään kuusi työpajaa: Iskuryhmä (ulkotyöt), Halli (puutyöt), tekstiilipaja, WLab (IoT-paja), Catering sekä Voimalan kahvilapaja. Jokaiselle työpajalle on vuosien jälkeen saatu yksi vakinainen työvalmentaja. Ohjausresurssia on aiemmin tuettu palkkatukityöllistetyillä, mutta koska työllistämistoiminta on päättynyt, tulee riittävä ohjausresurssi varmistaa kolmella palkattavalla työvalmentajalla ja yhdellä yksilövalmentajalla, joiden työpanos jakautuu tilanteen ja tarpeen mukaan eri pajoille. Mikäli uusia työvalmentajia ei saada palkattua, joudutaan pajapaikkoja rajaamaan ja pajat pitämään kiinni aina henkilöstön poissaolojen aikana. Käytännössä tämä aiheuttaa ongelman asiakkaiden eri sopimusmuotojen voimassa ololle aiheuttaen erityisjärjestelyjä ja lisätyötä toisaalle, vaikeuttaa työtilausten hoitamista sekä käytännössä laskee toiminnan laatua ja sen myötä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kiinnostusta.

6526 Työllisyys Hankkeet

1.8.2026-31.1.2027 KotoSalo-hanke (ESR+) projektipäällikkö (1 kpl) ja uraohjaaja (2 kpl)

ESR+ hankkeen aloitus viivästyi alkuperäisestä suunnitelmasta rahoittajasta johtuvista syistä, joten hankeaikaa pidennettiin toisesta päästä ajalle 1.8.2026-31.1.2027. Hanke on tuloksettaasti monipuolisilla toimilla edistänyt erityisesti ukrainalaisten työnhakijoiden työllistymistä. Huomioiden myös saatava EU-tuki on perusteltua jatkaa hanketta myönnetyn rahoituksen ajalle.

1.5.2026-30.4.2029 uusi kohtaanto-hanke (ESR+) hankepäällikkö (1 kpl) ja yrityskoordinaattori (2 kpl)

Salon kaupunki on hakemassa ESR+ rahoitteista (80 %) hanketta, jonka päätavoite on edistää paikallisesti työvoiman kohtaantoa. Hankkeella kehitetään toimintamallia, joka parantaa yritysten työvoima- ja osaamistarpeiden tunnistamista ja niihin reagointia paikallisella yhteistyöllä.

3. Elinvoimajaoston toimintastrategia 2026-2028

Elinvoimapalvelujen vuoden 2026 talousarvioehdotus jakaantuu toimialan kahden toimielimen, kaupunginhallituksen elinvoimajaoston sekä rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisuuteen.

Elinvoimapalvelujen toimiala luo edellytyksiä kaupungin ja kaupungissa toimivien sidosryhmien toiminnan kehittämiseksi. Tarkoituksena on, että ihmiset voivat toteuttaa unelmiaan ja yritykset suunnitelmiaan. Toimintaa ohjaa kaupungin strategia ja sen pohjalta johdetut tarkemmat tavoitteet. Keskeisenä tavoitteena on, että rakentamiskelpoisia ja tavoiteltuja tontteja on riittävästi tarjolla niin asumiseen kuin yritystoimintaan, niin että edellytykset ovat olemassa kaupungin asukasluvun kasvun jatkumiselle tai ainakin muuttovoitolle.

Salon on yhteistyöhaluinen kumppani ja reagoi nopeasti, kun ilmenee tarve kaavoitushankkeisiin tai perusrakenteen kehittämiseen. Julkinen toimintaympäristö edistää kaikkien väestöryhmien liikkumista ja yhdessäoloa sekä työllisyyden paranemista.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan strategia pohjautuu kaupungin strategiaan, sen tavoitteisiin ja painopisteisiin. Viranomaisen toiminnassa korostuu lupien käsittelyn ja valvonnan toteuttamisen sujuvuus. Viranomaisluonteesta huolimatta toiminnan asiakaspalveluun kiinnitetään huomiota. Asiantuntijaorganisaation henkilöstön koulutukseen ja osaamiseen kiinnitetään huomiota. Hyvällä johtamisella mahdollistetaan henkilöstön toimintakyky kiireisessä ja ajoittain henkisesti raskaassa toimintaympäristössä. Johtamisessa painotetaan päivittäisjohtamisen -mallia. Palveluissa tavoitteet tulee olla painopistealueilla selkeät ja niiden seurantaan tulee muodostaa riittävät mittarit.

4. Toimialan painopisteet

Toimialan tärkeä yhteinen painopiste on edelleen uuden toimialan kehittäminen palvelujen yhteistyössä ja menettelytapojen kehittäminen siihen suuntaan, että tarvittavat eri näkökulmat ja vaikutukset otetaan toiminnoissa huomioon riittävän varhaisessa vaiheessa ja asian edellyttämällä vakaavuudella. Tässä jokaisen palvelun aloitteellisuus ja alttius huomioida esiin tulevat seikat on onnistumisen edellytys.

Vuoden 2025 alussa alkanut työllisyys- ja kotoutumisalueen toiminta Salon ja Someron kaupunkien sekä Koski Tl:n ja Marttilan kuntien alueella muodostaa sekä henkilöstömäärältään että taloudeltaan elinvoimapalvelujen suurimman palveluyksikön. Sen toiminnan toinen vuosi käynnistyy heikentyneessä työllisyystilanteessa, joka toisaalta tuo kunnille merkittäviä taloudellisia paineita että lisää palvelujen kysyntää.

Valmistautuminen Salossa vuonna 2028 pidettäviin asuntomessuihin näkyy sekä elinvoimapalvelujen että teknisten palvelujen talousarviossa. Investointikohteiden suunnittelu ja toteutus etenee yhteistyönä teknisten palvelujen päävastuulla, mutta kaupungin kehittämispalveluihin avattuun uuteen kustannuspaikkaan on myös esitetty määräraharavauksia.

Valtioneuvostossa ja ympäristöministeriössä valmistellaan parhaillaan Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisesti hallituksen esitystä laiksi rakennusvalvonnan järjestämisestä (rakennusvalvontauudistus). Tämän hetken tietojen mukaan lakiluonnos esitellään eduskunnalle viikolla 16 vuonna 2026 ja laki on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2027. Lain tavoitteena on turvata tasalaatuiset rakennusvalvontapalvelut koko Suomeen määräämällä rakennusvalvontojen toiminta-alueiden vähimmäiskoosta (väestöpohja per rakennusvalvontayksikkö) ja säätämällä rakennusvalvonnan henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista. Salon kaupunki on todennäköisesti mukana toiminta-alueita koskevissa neuvotteluissa ja Salon tulee huolehtia lain edellyttämästä henkilöstön vähimmäiskelpoisuudesta.

Uusi rakentamislaki astui voimaan pääosin 1.1.2025. Voimaantuloa porrastettiin niin, että esimerkiksi tietomalimuotoinen lupakäsittely, ilmastaselvitysvaatimus ja lupien käsittelyaikaa koskeva takuuaika astuvat voimaan 1.1.2026. Rakennusvalvonnan vuoden 2026 painopisteet ovat vahvasti sidoksissa lakiuudistuksien täytäntöönpanossa (rakennusjärjestys, uuden lain soveltaminen käytännössä, henkilökunnan koulutus ja ohjelmistomuutokset). Rakennusvalvonta osallistuu aktiivisesti asuntomessujen valmisteluun.

Ympäristönsuojelussa painopisteenä on kaupungin strategian mukainen lähivesistä huolehtiminen. Tähän tähtäävät vuonna 2026 jatkuva Halikonlahti 2024-2025 selvityshanke, laajamittaisempi

vesistöjen tilan seuranta, haja-asutuksen jätevesien valvonta ja pohjavesien suojele. Lisäksi ympäristönsuojelussa painotetaan sisäisten toimintaohjeiden kehittämistä. Kaupunkilaisille on selkeästi kerrottava mitä ympäristönsuojelupalvelut tekee ja mitä kaupunkilaiset voivat itse tehdä parantaakseen omaa elinympäristöään.

Ympäristöterveydenhuollossa on alkanut uusi ohjelmakausi 2025-2028, jonka yhteinen valtakunnallinen teema on vaikuttava valvonta ja ydintehtävät. Teemaa pyritään edistämään tietoperusteisella valvonnalla, oman osaamisen kehittämisellä ja varautumisella. Ohjelmakauden teema tukee kaupungin strategiaa osaavasta henkilöstöstä. Yksikössä olevan osaamisen tunnistaminen ja kehittäminen sekä viranomaisyhteistyö ovat tulevan vuoden painopisteitämme. Lisäksi eläinlääkintähuollossa osaavan työvoiman saatavuushaasteeseen kiinnitetään erityistä huomiota. Ympäristöterveydenhuollossa esitetään yhden terveystarkastajan kouluttamista rakennusterveysasiantuntijaksi. Eläinlääkintähuollolle ollaan etsimässä uusi vastaanottotila korvaamaan Halikon nykyinen toimipiste.

5. Elinvoimapalvelujen hallinto

Tuloslaskelma, ulkoinen

5000 Elinvoimapalvelut hallinto	TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	Ero%
Toimintatuotot				
Tuet ja avustukset	522	451	0	-
				100,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	
Toimintatuotot	522	451	0	-
				100,0
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-151 651	-123 529	-127 851	3,5
Palkat ja palkkiot	-128 700	-100 127	-102 529	2,4
Henkilösivukulut	-22 951	-23 402	-25 322	8,2
Eläkekulut	-19 610	-20 776	-21 956	5,7
Muut henkilösivukulut	-3 341	-2 626	-3 366	28,2
Palvelujen ostot	-22 503	-64 255	-63 150	-1,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-243	-1 000	-1 000	0,0
Avustukset	-12 000	-12 000	-12 000	0,0
Muut toimintakulut	-3 554	-5 550	-5 550	0,0
Toimintakulut	-189 950	-206 334	-209 551	1,6
Toimintakate	-189 428	-205 884	-209 551	1,8
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-189 428	-205 884	-209 551	1,8

6. Maankäyttöpalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2026

Tavoitteet

Maankäyttöpalvelut huolehtii kaupungin maaomaisuudesta maanhankinnalla ja maa-alueiden luovutuksilla. Tehtävänä on myös talous- ja virkistysmetsien hoito ja puunmyynti, paikkatietojärjestelmän ylläpito ja kiinteistönmuodostus ja sen edellyttämät maastomittaukset sekä yksityistie- ja osoiteasiat.

Yleis- ja asemakaavoituksella luodaan edellytykset kaupunkikehittämiselle kaavoituskatsauksen mukaisten kaavojen edistämisellä.

Kehittämissuunnitelmia laaditaan tarpeen mukaan asemakaavoituksen pohjaksi. Salon keskustaa kehitetään viihtyisämmäksi ja elävämmäksi kaupunkiympäristöksi sekä valmistaudutaan asuntomessujen toteuttamiseen. Yritysalueiden kehittämiseen ja tulevaisuuden tarpeisiin varaudutaan osayleiskaavoin ja asemakaavamuutoksien. Maaseutualueiden asumista ja palvelujen sekä elinkeinotoimintojen kehittymistä edistetään alueidenkäyttölain mahdollistamien lupamenettelyjen ja tarvittaessa kaavoituksen keinoin.

Merkittävimmät riskit

Henkilöresurssit ovat parantuneet aiempaan nähden. Henkilöresurssien ylläpidossa on silti edelleen haasteita ja rekrytoinneissa on edelleen vähän päteviä ja kokeneita hakijoita. Uusien henkilöiden perehdytykseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Painopisteet

Resurssit priorisoidaan siten, että palvelutasoa pystytään ylläpitämään kokonaisuuden kannalta kriittisimmissä toiminnoissa. Maanvuokra-, palvelujen myynti- ja puunmyyntitulojen hankkimiseen sekä kaavoituksen yhteydessä tehtäviin maankäyttösopimuksiin kiinnitetään koko ajan huomiota.

Maanhankintaa tehdään aktiivisesti tukemaan kaupungin kehittymistä. Asemakaavoituksen painopisteenä on Salo-Halikko keskustajama sekä asuntomessukohteet. Osayleiskaavoitusta edistetään resurssien sallimissa puitteissa erityisesti työpaikka-alueiden kehittämiseksi. Muita taajamia ja maaseutualueiden asumista ja palvelujen sekä elinkeinotoimintojen kehittymistä edistetään pääosin poikkeamismenettelyjen kautta.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Maankäyttöpalveluissa kulut syntyvät suurimmaksi osaksi lakisääteisten perustehtävien tekemisestä. Kuluissa ovat mukana mm. yksityisteiden avustukset. Tuloista suurimman osan muodostavat maanvuokratulot ja maankäyttösopimuksiin perustuvat kaavoituskorvaukset sekä maan myyntitulot.

Tuloslaskelma, ulkoinen

5100 Maankäyttöpalvelut	TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	513 489	455 900	464 900	2,0
Maksutuotot	97 642	59 900	64 900	8,3
Tuet ja avustukset	19 057	5 411	0	###
Muut toimintatuotot	4 610 053	4 238 000	4 800 000	13,3
Toimintatuotot	5 240 240	4 759 211	5 329 800	12,0
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-1 833 149	-2 137 327	-2 233 985	4,5
Palkat ja palkkiot	-1 478 422	-1 741 619	-1 802 045	3,5
Henkilösivukulut	-354 727	-395 708	-431 940	9,2
Eläkekulut	-307 575	-351 645	-374 636	6,5
Muut henkilösivukulut	-47 152	-44 063	-57 304	30,1
Palvelujen ostot	-556 402	-623 586	-592 810	-4,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 450	-23 010	-23 010	0,0
Avustukset	-430 152	-445 000	-445 000	0,0
Muut toimintakulut	-319 758	-93 670	-343 170	266,4
Toimintakulut	-3 165 910	-3 322 593	-3 637 975	9,5
Toimintakate	2 074 331	1 436 618	1 691 825	17,8

5100 Maankäyttöpäalvelut	TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	Ero%
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-71 299	-112 380	-112 380	0,0
Arvonalentumiset	-7 580	0	0	
Poistot ja arvonalentumiset	-78 879	-112 380	-112 380	0,0
Tilikauden tulos	1 995 452	1 324 238	1 579 445	19,3
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 995 452	1 324 238	1 579 445	19,3

7. Elinkeinopalvelut

7.1 Liikennepalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2026

Tavoitteet

Liikennepalvelut keskittyy huolehtimaan vastuullaan olevien joukkoliikenne- ja oppilaskuljetuspalvelujen toimivuudesta ja kehittämisestä. Esi- ja perusopetuksen oppilaskuljetusten osalta yksikkö toimii tukipalveluna sivistyspalveluille myöntäen kuljetusoikeudet perusopetuslain sekä poliittisten toimielinten hyväksymien kuljetusperiaatteiden mukaisesti ja koordinoiden kuljetukset sekä valvoen niiden toteutumista. Lisäksi liikennepalvelut toimii tukipalveluna ravitsemispalveluille huolehtien ruokakuljetusten seurannasta ja kilpailutuksesta.

Salon ilmasto- ja ympäristöohjelmaan on kirjattu, että joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja palvelutasoa tulee edistää ja kaupungin kuljetuksia tehostaa. Vuonna 2026 liikennepalvelujen tavoitteena on jatkaa kaupungin strategian mukaisen Salon ominaispiirteisiin sopivan henkilöliikennejärjestelmän rakentamista kestävän talouden -periaate huomioiden ja elinvoimajaoston syyskuussa 2025 tekemien joukkoliikenteen hankintaperiaatteiden mukaisesti. Vuonna 2026 Paikun palvelutasoa täydennetään kahdella uudella iltalinjalla linjojen 20, 110, 186 ja 403 -alueella. Iltalinjojen käynnistämisen arvioidaan osaltaan edistävän Paikun tuottavuutta samoin kuin linjat 600A ja 600B ovat tehneet linjojen 1, 220 ja 520 -alueella. Paikun markkinointiin ja tiedotukseen panostetaan myös aktiivisesti. Tavoitteena on tuoda Paikkua esille tapahtumissa ja madaltaa kynnystä käyttää Paikkua arjen matkoihin. Myös matkaketjuyhteistyötä muiden henkilöliikennetoimijoiden kanssa jatketaan.

Kuljetussopimusten osalta tavoitteena on alkuvuoteen 2026 mennessä tuoda päätöksentekoon joukkoliikenteen seuraava hankinta ja vuoden kuluessa tehdä tarvittavia valmisteluja vuoden 2027 kesällä vaihtuvaa sopimuskautta varten. Lisäksi kehitetään syksyllä 2025 käyttöön otettua oppilaskuljetusten toiminnanohjausjärjestelmää, ja selvitetään, voidaanko sen avulla jatkossa välittää matkoja oppilaskuljetuksissa myös Paikku-linjaston ulkopuolella asuville toisen asteen oppilaille sekä koordinoita palveluliikenteen kuljetuksia.

Liikennepalvelut huolehtii lisäksi toimivaltaisen joukkoliikenneviranomaisen lakisääteisiin tehtäviin liittyvästä valmistelusta siitä vastaavalle luottamushenkilötoimielimelle sekä liikennettä koskevien laki- ja direktiivimuutosten huomioimisesta kaupungin kuljetuksissa. Tiimin asiantuntijat osallistuvat myös aktiivisesti maakunnalliseen ja valtakunnalliseen joukkoliikenteen, matkaketjujen sekä viranomaisten kustantamien henkilökuljetusten kehittämis yhteistyöhön.

Merkittävimmät riskit

Vuonna 2026 liikennepalvelujen vastuulla olevien kuljetuspalvelujen sujuvuuden varmistamisen kannalta merkittävin yksittäinen riski on edelleen liikennepalvelun asiantuntijoiden jaksaminen. Vuonna 2025 vaihtuneiden sopimuskautien ja uuden järjestelmän käyttöönoton aiheuttaman muutosten vuoksi liikennepalvelun henkilöstön työkuormitus on huolestuttavalla tasolla. Jokainen tiimin asiantuntija vastaa omasta vastuukokonaisuudestaan itsenäisesti, joten myös hiljaisen tiedon määrä on suuri. Haavoittavuutta on pyritty korjaamaan luomalla työparit, ja päivittämällä työohjeita, mutta edelleen kenen tahansa tiimiläisen poissaolo rampauttaa tiimin toimintaa merkittävästi.

ja kuormittaa muuta henkilöstöä huomattavasti. Suuri riski liittyykin osaavan henkilöstön jaksamiseen ja pysyvyyteen erityisesti nykytilanteessa, jossa kuljetusalan ammattilaisista on suuri kysyntä valtakunnallisesti.

Oppilaskuljetusten osalta merkittävä riski on harkinnanvaraisten erityiskuljetettavien määrän jatkuva kasvu. Kuljetuksia anotaan terveydellisiin syihin vedoten aikaisempaa enemmän, kuljetettavien tarpeet ovat haasteellisempia ja vaativat poikkeuksellisia kuljetusratkaisuja. Nämä kuljetukset aiheuttavat painetta kuljetuskapasiteetin riittävyyteen erityisesti ruuhka-aikoina ja nostavat oppilaskuljetuskustannuksia, koska oppilaita kuljetetaan erillisellä kalustolla lähikoulualueen ulkopuolelle entistä useammin. Pysyvänä riskinä ovat koulujen ennalta-arvaamattomat siirrot väistöiloihin, mitkä lisäävät kuljetuskaluston tarvetta ja sitä kautta kustannuskasvun riskiä. Myös alueen petoeläintilanteen kehitys on epävarmuustekijä oppilaskuljetusten osalta.

Joukkoliikenteen osalta merkittävin riski kohdistuu lainsäädännön muutoksiin. Vuoden 2026 alusta astuvat voimaan EU:n puhdas ajoneuvo -direktiivin tiukemmat päästörajat. Lisäksi epävarmuutta luo valmistelussa oleva hankintalain muutos, jossa rajataan Inhouse -yhtiöiden kokoa. Jos Salossa käytössä olevan joukkoliikenneviranomaisen yhteisen lippu- ja maksujärjestelmän sijaan joudutaan kilpailuttamaan oma järjestelmä, ei hankintaan eikä ylläpitoon erityisesti häiriöiden osalta ole riittävää osaamista eikä henkilöresurssia Salon kaupungissa. Järjestelmäosaajista on pulaa myös valtakunnallisesti, joten on hyvin todennäköistä, ettei Salon pienenä joukkoliikenneviranomaisena ole kilpailukykyinen työnantaja rekrytointimarkkinoilla. Lisäksi itse järjestelmän kustannukset hyvin suurella todennäköisyydellä nousevat. ELY-keskusten joukkoliikennetoimintojen siirtyminen Traficomin organisaatioon vuoden 2026 alussa puolestaan aiheuttaa epävarmuutta sekä joukkoliikenteen valtionavustuksiin että kuntarajat ylittävien yhteislinjojen tulevaisuuteen.

Kaikkien kuljetuspalvelujen osalta merkittävän riskin muodostaa edelleen epävarma maailmantilanne ja sen vaikutukset muun muassa polttoaineen hintoihin ja indeksitarkastusten kautta kaupungin kuljetuskustannuksiin.

Painopisteet

Liikennepalvelujen työn painopiste on tiimin vastuulla olevien kuljetuspalvelujen saatavuuden varmistamisessa normaalioloissa ja arjen häiriötilanteissa. Vuoden 2026 painopisteenä on erityisesti oppilaskuljetusten uuden tiedonohjausjärjestelmän sisäänajo ja sitä kautta seurannan ja tiedotuksen kehittäminen. Joukkoliikenteen osalta keskitytään uuden sopimuskauden valmisteluun sekä palveluliikenteen kehittämiseen. Lisäksi tullaan jatkamaan Paikun ja palveluliikenteen markkinointia, jotta joukkoliikenteen palvelut tulevat kaikille salolaisille tutuiksi, joukkoliikenteen käyttö kasvaa ja kaupungin kustannukset pienenevät.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Talousarvion perusteena on käytetty olemassa olevia kuljetus- ja palvelusopimuksia, joukkoliikenteen matkamäärä- ja lipputulotietoja sekä kuluvan vuoden 2025 palveluostojen toteumaa ja indeksikehitystä.

Liikennepalvelujen talousarvioon kirjatut palveluostojen menot perustuvat joukkoliikenteen osalta nykyisten sopimusten mukaisiin kustannuksiin, joihin on lisätty indeksitarkistus. Palveluostoihin on varattu määrärahat vuoden 2025 tasoiseen joukkoliikenteeseen, jota täydennetään kahdella uudella iltalinjalla. Joukkoliikenteen toimintatuotot on arvioitu tammi-kesäkuun 2025 lipputulototeutuman perusteella sekä huomioiden uusien iltalinjojen lipputulot kasvattava vaikutus. Lisäksi lipputulot on laskettu siten, että kesän maksuttomasta kaudesta luovutaan. Joukkoliikenteen valtionavustuksen ja KELA:lta saatujen korvausten osalta arvioidaan saavutettavan vuoden 2025 tuotot.

Ruoka- ja oppilaskuljetusten sekä palveluliikenteen osalta kustannusarvio perustuu uuden sopimuskauden kilpailutettuihin tarjoushintoihin. Oppilaskuljetusten osalta tilausliikenteen ajettaviin kuljetuksiin on varattu vuoden 2025 talousarviota vähemmän määrärahaa. Palveluliikenteeseen ja ruokakuljetuksiin puolestaan on varattu hieman enemmän. Kokonaisuudessaan liikennepalvelujen toimintamenot ja -tulot ovat määritellyn raamin mukaiset.

Tuloslaskelma, ulkoinen

6100 Liikennepalvelut	TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	664 731	685 000	735 000	7,3
Tuet ja avustukset	258 713	176 578	190 000	7,6
Muut toimintatuotot	326 321	278 000	318 000	14,4
Toimintatuotot	1 249 765	1 139 578	1 243 000	9,1
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-496 939	-472 993	-468 766	-0,9
Palkat ja palkkiot	-285 399	-288 310	-294 076	2,0
Henkilösivukulut	-211 541	-184 683	-174 690	-5,4
Eläkekulut	-202 265	-177 389	-165 338	-6,8
Muut henkilösivukulut	-9 275	-7 294	-9 352	28,2
Palvelujen ostot	-7 419 844	-8 469 005	-8 547 950	0,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 855	-17 000	-17 000	0,0
Muut toimintakulut	-13 482	-11 880	-11 880	0,0
Toimintakulut	-7 936 121	-8 970 878	-9 045 596	0,8
Toimintakate	-6 686 356	-7 831 300	-7 802 596	-0,4
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-6 686 356	-7 831 300	-7 802 596	-0,4

7.2 Kaupungin kehittäminen

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2026

Tavoitteet

1. Asuntomessujen edistäminen yhdessä muiden toimialojen kanssa
2. Kaupunkistrategian kärkihankkeiden edistäminen.
3. Kaupungin edunvalvonnan terävöittäminen ja verkostoyhteistyön kehittäminen.

Merkittävimmät riskit

- Asuntomessuihin liittyvät aikatauluhaasteet on tunnistettu merkittäväksi riskiksi.
- Kehittämistyön riippuvuus ulkoisista tekijöistä, jotka saattavat vaikuttaa aikatauluihin ja resurssitarpeisiin.
- Henkilöriskit, mikäli tiimissä sattuu yllättävä ja pidempiaikainen henkilöstövajaus.

Painopisteet

Tapahtumien Salo ja tori

Tapahtumien Salo -kärkihankkeen tärkeimmät painopisteet vuodelle 2026 ovat uusien markkinointiyhteistyön kriteerien testaaminen ja jatkokehittäminen. Tapahtumien osalta panostetaan uusien tapahtumien hankintaan sekä jo olemassa olevien tapahtumien kehittämiseen. Torin elinvoimaisuutta ja viihtyisyyttä vahvistetaan ja kehitetään edelleen.

Hankkeen edistämiseksi korostetaan verkostoitumista ja kouluttautumista esimerkiksi Tapahtumateollisuus ry:n tilaisuuksissa. Lisäksi harkitaan Tapahtumateollisuus ry:n jäsenyyttä.

Mahdollistava maankäyttö (Asuntomessut)

Monipaikkaiset Asuntomessut edistävät kestävästä kaupunkikehitystä keskustan täydennysrakentamisen avulla ja tuovat elinvoimaa Saloon. Kehittämisen palvelut ovat mukana kärkihankkeen edistämässä ja asuntomessutiimi on osa kehittämispalveluita. Vuoden 2025 aikana perustettu

Asuntomessujen laaturyhmä jatkaa toimintaansa. Se on messuhankkeen tärkein laatutasoa valvova, hanketta suunnitteleva ja toimeenpaneva taho, joka koostuu Salon kaupungin virkamiehistä, Suomen Asuntomessujen henkilökunnasta ja muista erityisasiantuntijoista. Lisäksi vuoden 2026 aikana perustetaan messutoimikunta, joka koostuu messupaikkakunnan virkamiehistä, poliittisista tahoista ja Suomen Asuntomessujen henkilöstöstä. Sen tehtävä on toimia tiedonkulun välineenä eri sidosryhmien ja osapuolien välillä sekä laajempaan keskustelualustana Messuhankkeen asioiden tiimoilta.

Asuntomessutonttien ennakkomarkkinointi avautuu vuoden 2025 aikana ja jatkuu aina tonttihakukierroksen avautumiseen asti. Ensimmäinen tonttihakukierros avautuu tavoitteellisesti maaliskuussa 2026. Vuoden 2026 aikana tullaan tekemään ensimmäiset rakentajavalinnat ja tontinluovutukset. Tarvittaessa avataan myös toinen tonttihakukierros. Lisäksi tehdään aktiivisesti messuviesintää.

Kiertotalouden edelläkävijä ja kestävä kehitys

Salon kaupunki tekee yhteistyötä kiertotalouden liiketoimintaa edistävien sidosryhmien kanssa ja edistää käytännön kiertotaloustoimia kaupunkiorganisaatiossa.

Kestävän kehityksen yhtenä painopisteinä on Saaristomeren tilaa edistävä Elinvoimainen Uskelanjoki -hanke, jossa on yhteistyökumppanina Someron kaupunki. Lisäksi vuoden aikana toteutetaan pienimuotoisempia viestintään painottuvia kampanjoita, joilla edistetään erityisesti kestävä kehityksen ekologisia ja sosiaalisia tavoitteita.

Vuoden 2026 alussa astuu voimaan Salon uusi ilmasto- ja ympäristöohjelma kaudelle 2026–2030.

Osaava ja kansainvälinen Salo

Kansainvälisen toiminnan painopisteet vuonna 2026 ovat Salon kaupungin kansainvälisen verkoston vahvistaminen, EU-rahoitusmahdollisuuksien kartoittaminen ja käyttöönotto ja uuden ukrainalaisen ystävyyskaupunki Stryin kanssa aloitettava konkreettinen yhteistyö. Myös kansainvälisten opiskelijoiden ja osaajien houkuttelua jatketaan.

Kansainvälisen verkostotyön vahvistamiseksi liitytään Eurotowns-verkostoon sekä osallistutaan kansainvälisiin kaupunkikehitystä vahvistaviin tapahtumiin. EU-rahoituskanavien kartoitustyötä jatketaan sekä Kuntaliiton että Turun ja Varsinais-Suomen EU-toimiston kanssa. Ukrainalaisen Stryin kaupungin kanssa pyritään etenemään konkreettisiin yhteistyömuotoihin.

Pyritään lisäämään kansainvälisten opiskelijoiden asettautumista Turun sijasta Saloon tukemalla opiskelijoiden asumista sekä harjoittelu- ja työpaikkojen löytymistä Salosta.

Osallistutaan eurooppalaisen yhteenkuuluvuuden edistämiseen ystävyyskaupunkien avulla.

Jatketaan yhteistyöhankkeita Turun Yliopiston kanssa tavoitteena Salon elinvoiman kasvu. Jatketaan yhteistyötä Turun AMK:n kanssa erilaisten yhteishankkeiden muodossa.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Talousarvio kasvaa vuoden 2025 erityisesti Asuntomessujen tuoman resurssitarpeen myötä sekä torin osalta sijaisjärjestelyiden muutoksen vuoksi. Budjettia on lisäksi kasvatettu Yrityssalon osalta merkittävästi sillä edellytyksellä, että kasvavalla rahoituksella palkataan henkilö Invest In toiminnan terävöittämiseksi, ja että muuta erillistä rahoitusta ei vuoden aikana tarvita. Muilta osin budjetti noudattelee vuoden 2025 tasoa tai hieman alemmaa.

Kehittämisen talousarvio sisältää Turun Yliopiston hankkeiden omarahoitusosuuden, akkuprofessorin kustannukset sekä Leader –kuntarahoituksen. Kehittämispalvelut vastaa myös kaupunkiverkostojen sekä tutkimustoiminnan rahoituksesta.

Tuloslaskelma, ulkoinen

6500 Kaupungin kehittäminen	TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	5 899	1 900	1 900	0,0
Tuet ja avustukset	52 158	51 099	59 000	15,5
Muut toimintatuotot	99 193	104 450	104 450	0,0
Toimintatuotot	157 250	157 449	165 350	5,0
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-450 130	-538 930	-531 519	4,2
Palkat ja palkkiot	-347 134	-426 847	-454 207	6,4
Henkilösivukulut	-102 996	-112 083	-107 312	-4,3
Eläkekulut	-91 970	-101 504	-93 151	-82
Muut henkilösivukulut	-11 026	-10 579	-14 161	33,9
Palvelujen ostot	-1 440 282	-1 630 707	-2 043 147	25,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 534	-43 120	-41 820	-3,0
Avustukset	-12 800	-179 000	-181 000	1,1
Muut toimintakulut	-9 223	-15 820	-31 520	99,2
Toimintakulut	-1 935 970	-2 407 577	-2 859 006	18,8
Toimintakate	-1 778 720	-2 250 128	-2 693 656	19,7
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-116	-7 450	-7 450	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-116	-7 450	-7 450	0,0
Tilikauden tulos	-1 778 836	-2 257 578	-2 701 106	19,6
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 778 836	-2 257 578	-2 701 106	19,6

7.3 Työllisyyspalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2026

Tavoitteet

Pääosin tavoitteet tulevat strategian alaisesta työllisyysohjelmasta Työavain 2030.

Tavoitteena on vuoden 2025 TE- ja KOTO-uudistusten jälkeen vakiinnuttaa TE- ja kotoutumispalvelut osaksi Salon kaupungin palveluja. Käytännössä merkittävän muutostilanteen jälkeen toisena muutosvuotena päästään tarkastelemaan ja kehittämään prosesseja sekä palveluja. Vuonna 2026 TE- ja kotoutumispalvelut tulee saada toimimaan sujuvasti ja laadukkaasti. Työvoiman kohtaantoa pyritään edelleen parantamaan yhteistyössä työnantajien ja työnhakijoiden kanssa. Suunnittelussa kiinnitetään huomiota työnantajien tuleviin työvoimatarpeisiin, koska toiveissa on, että työpaikkojen määrä kääntyisi vihdoon nousuun. Alueen kotoutumispalvelujen vakiinnuttamisella edistetään vaikuttavia kotoutumispalveluja, joilla myötävaikutetaan integroitumiseen ja asettautumiseen alueelle.

Jo jonkin aikaa vaikeana jatkunut työllisyystilanne edellyttää kohderyhmien palvelutarpeiden ja resurssien kohdentamisen tarkastelua. Työttömien runsas määrä ja työttömyysjaksojen pitkittyminen tuovat kaupungille merkittäviä työttömyysturvakustannuksia, joiden hillitsemiseen tarvitaan uusia keinoja. Pitkäaikaistyöttömyys on ollut keväästä 2024 alkaen kasvussa ja sen negatiivisten vaikutusten ehkäisemiseen ja työllistymisen edistämiseen on tarpeen löytää ratkaisuja. Palkkatukityöllistämiseen olisi syytä löytää keinot joilla tuki voitaisiin kohdentaa tarkemmin ja vaikuttavammin. Työllistämisen Salo-lisä ja rekrytointipalkkio ovat uudistamisen tarpeessa ja niihin on varattu ensi vuodelle 200.000 euroa työllistämislisäkokeiluun. Kuntouttavan työtoiminnan lakia ollaan muuttamassa hallitusohjelman mukaan siten, että se oltaisiin palauttamassa vuoden 2027 alussa hyvinvointialueelta kuntiin. Vuonna 2026 aloitetaan valmistautuminen tähän muutokseen.

Työllisyyspalveluita koetellut iso uudistus vaikuttaa henkilöstön hyvinvointiin ja muutoksen edetessä siihen tulee edelleen kiinnittää erityistä huomiota vaikuttamalla henkilöstön työhyvinvointia ja työttyväisyyttä lisääviin toimiin. Muutoksen edetessä myös valtion siirtymävelkaa kurotaan ja tavoitteena on saada suht ajantasainen ja hallittu työtilanne kaikille. Vuonna 2026 on suunnitteilla uusia muutoksia työvoimapalvelulakiin. Henkilöstön osaamista kehitetään muutokset ja myös kertaustarpeet huomioiden, näin varmistetaan palvelun laatu.

Merkittävimmät riskit

Työllisyyden edistämisessä merkittävimmät riskit liittyvät erilaisiin muutoksiin työllisyystilanteen kehityksessä, kuten talouden taantuma, rakennemuutos, työpaikkamäärien väheneminen, kohtaanto-ongelma ja osaavan työvoiman saatavuus. Työnhakijoiden määrä ja työttömyysjaksojen pitkeytyminen vaikuttavat kaupungin rahoittamaan työttömyysetuuteen. Palvelutoimintaan vaikuttaa myös erilaiset lakimuutokset, joita on viime vuosina ollut runsaasti ja ne voivat nopeastikin muuttaa toiminnan suuntaa. Nopeissa muutostilanteissa vaaditaan myös nopeaa reagointikykyä.

Merkittävä vuoden 2025 muutostilanne ja yleisesti työn kuormittavuus heikentävät henkilöstön työhyvinvointia. Tämä voi aiheuttaa pitkiä poissaoloja, tyytymättömyyttä ja irtisanoutumisia. Myös henkilöstön hakeutuminen talon sisällä tehtävästä toiseen aiheuttaa vajaamiehitystä ja jatkuvaa rekrytointitarvetta, joka työllistää esihenkilöitä. Merkittävänä riskinä voidaan pitää uusien työntekijöiden rekrytoinnissa sitä, ettei etenkin työvoimapalvelu- ja kotoutumistehtäviin löydy enää valmiita osajia vaan uusien työntekijöiden kouluttamiseen tulee sitoa merkittävästi resurssia ja kestää yleensä 2-6 kk ennen kuin koulutettava henkilö pystyy täysipainoisesti hoitamaan tehtävänkuvansa mukaista työtä. Vajeen paikkaaminen sekä pitkät poissaolot kuormittavat muuta henkilöstöä.

Merkittävä riski liittyy työllisyysalueen talouteen. Valtio on kaventanut kuntien TE-palvelujen valti-onosuusrahoituksia ja tämä tilanne on tuonut lähtökohtaisen haasteen uuden toiminnan aloittamiseen. Tehdyillä ja tulevilla lakimuutoksilla haetaan lisäsäästöjä kunnan palveluista. Kannustavassa rahoitusmallissa huolena on vaikeimmin työllistyvien työnhakijoiden ”jumiutuminen” korkeimpaan maksuluokkaan, koska palkkatukityö ei enää kerrytä työssäoloahtoa ja aktivointitoimet eivät enää poista kunnan maksusuudesta. Riskinä on kunnan työttömyysturvamenojen kasvaminen edelleen, riippuen myös yleisestä työllisyystilanteesta. Kotoutumiskorvaukset pienenevät ensi vuonna kotoutumisaikojen päättymisen myötä.

Merkittävä osa, noin 25-30 prosenttia asiakkaista tarvitsee monialaista palvelua, jolloin TE- ja kotoutumispalvelujen virkailijat tekevät tiivistä lain mukaista yhteistyötä etenkin hyvinvointialueen ja Kelan kanssa. Varhan vaikea taloustilanne varjostaa etenkin uuden TYM-mallin (laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä) edellyttämää resurssien käyttöä ja yhteistyön suunnittelua. Tämä tuo lisätehtäviä etenkin työvoimaviranomaiselle, jonka tehtävänä on kuitenkin kannatella asiakasprosesseja ja tarjota palveluja.

Maahanmuuton ja kotoutumisen edistämiseen liittyy omat riskinsä. Salon (työllisyysalueen) kotoutumispalvelut ovat vasta alkumetreillä ja kehittymässä. Jotta tässä työssä päästään etenemään, tarvitaan riittävää resurssointia henkilöstöön ja palvelujen hankintaan. Onnistuneella kotoutumistyöllä edistetään paikallisesti maahanmuuttaneiden työllisyyttä, hyvinvointia, integroitumista, asukaslukea ja hyviä väestösuhteita. Salon alueen poikkeuksellisen ja suhteellisen suuri ukrainalaisten määrä on huomioitava kaupungin kantokykyyn ja toimenpiteisiin nähden. Erityisesti lasten ja nuorten tilanteeseen ja kotoutumiseen on syytä kiinnittää erityistä huomiota, mikäli halutaan välttää tulevien vuosien korjaavilta toimenpiteiltä. Lisäksi myös muita maahanmuuttajia tulee kaiken aikaa ja heidän palvelutarpeensa tulee yhtä lailla huomioida.

Painopisteet

Edelleen merkittävän muutostilanteen vieminen eteenpäin ja lakisääteisten TE- ja kotoutumispalvelujen turvaaminen ja vakiinnuttaminen. Henkilöstön työssäjaksamiseen ja kuormitukseen erityinen huomio. Tiedolla johtamisen kehittäminen, kun saadaan dataa ja välineitä otettua käyttöön. TE- ja kotoutumispalveluiden vaikuttavuuden ja prosien tuloksellisuuden kehittäminen.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Suurin osa työllisyyden ja kotoutumisen edistämiseen liittyvistä työtehtävistä on lakisääteisiä viranomaistehtäviä ja ne tulee järjestää ja toteuttaa asianmukaisesti lain edellyttämällä tavalla. Onnistuneella työllisyyden ja kotoutumisen edistämisellä lisätään paikallisesti elinvoimaa, työllisyyttä ja hyvinvointia.

Tuloslaskelma, ulkoinen

6520 Työllisyyden ja kotoutumisen e	TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 714 060	3 925 239	3 045 520	-22,4
Tuet ja avustukset	980 815	388 127	515 932	32,9
Muut toimintatuotot	42 342	46 360	55 940	20,7
Toimintatuotot	2 737 217	4 359 726	3 617 392	-17,0
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-2 309 379	-4 917 304	-4 996 825	1,6
Palkat ja palkkiot	-1 851 160	-3 927 664	-4 017 668	2,3
Henkilösivukulut	-458 219	-989 640	-979 157	-1,1
Eläkekulut	-397 983	-890 271	-851 398	-4,4
Muut henkilösivukulut	-60 236	-99 369	-127 759	28,6
Palvelujen ostot	-1 099 462	-4 198 699	-3 765 304	-10,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-193 000	-204 310	-184 050	-9,9
Avustukset	-2 917 850	-7 733 530	-8 797 060	13,8
Muut toimintakulut	-209 099	-512 330	-576 455	12,5
Toimintakulut	-6 728 790	-17 566 173	-18 319 694	4,3
Toimintakate	-3 991 572	-13 206 447	-14 702 302	11,3
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-52	0	0	
Poistot ja arvonalentumiset	-52	0	0	
Tilikauden tulos	-3 991 624	-13 206 447	-14 702 302	11,3
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-3 991 624	-13 206 447	-14 702 302	11,3

8. Elinvoimajaosto

8.1 Tuloslaskelma ulkoinen

52 Elinvoimajaosto	TP 2024	MTA 2025	Raami 2026	Ero%	LTK 2026	Ero%
Toimintatuotot						
Myyntituotot	2 898 179	5 068 039	0	-100,0	4 247 320	-16,2
Maksutuotot	97 642	59 900	0	-100,0	64 900	8,3
Tuet ja avustukset	1 311 264	621 667	0	-100,0	764 932	23,0
Muut toimintatuotot	5 077 909	4 666 810	10 772 000	130,8	5 278 390	13,1
Toimintatuotot	9 384 994	10 416 416	10 772 000	3,4	10 355 542	-0,6
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-5 241 248	-8 190 083	0	-100,0	-8 388 946	2,4
Palkat ja palkkiot	-4 090 814	-6 484 567	0	-100,0	-6 670 525	2,9
Henkilösivukulut	-1 150 434	-1 705 516	0	-100,0	-1 718 421	0,8
Eläkekulut	-1 019 403	-1 541 585	0	-100,0	-1 506 479	-2,3
Muut henkilösivukulut	-131 031	-163 931	0	-100,0	-211 942	29,3
Palvelujen ostot	-10 538 493	-14 986 253	0	-100,0	-15 012 361	0,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-249 082	-288 440	0	-100,0	-266 880	-7,5
Avustukset	-3 372 802	-8 369 530	0	-100,0	-9 435 060	12,7
Muut toimintakulut	-555 115	-639 250	-32 721 000	5 018,7	-968 575	51,5
Toimintakulut	-19 956 740	-32 473 556	-32 721 000	0,8	-34 071 822	4,9
Toimintakate	-10 571 746	-22 057 140	-21 949 000	-0,5	-23 716 280	7,5
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-71 467	-119 830	0	-100,0	-119 830	0,0
Arvonalentumiset	-7 580	0	0		0	
Poistot ja arvonalentumiset	-79 046	-119 830	0	-100,0	-119 830	0,0
Tilikauden tulos	-10 650 792	-22 176 970	-21 949 000	-1,0	-23 836 110	7,5
Tilikauden ylijäämä/ali-jäämä	-10 650 792	-22 176 970	-21 949 000	-1,0	-23 836 110	7,5

8.2 Tuloslaskelma ulkoinen ja sisäinen

52 Elinvoimajaosto	TP 2024	MTA 2025	Raami 2026	Ero%	LTK 2026	Ero%
Toimintatuotot						
Myyntituotot	7 545 665	10 239 539	0	-100,0	9 283 700	-9,3
Maksutuotot	99 087	59 900	0	-100,0	64 900	8,3
Tuet ja avustukset	1 311 264	621 667	0	-100,0	764 932	23,0
Muut toimintatuotot	5 078 011	4 666 810	10 772 000	130,8	5 278 390	13,1
Toimintatuotot	14 034 026	15 587 916	10 772 000	-30,9	15 391 922	-1,3
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-5 241 248	-8 190 083	0	-100,0	-8 388 946	2,4
Palkat ja palkkiot	-4 090 814	-6 484 567	0	-100,0	-6 670 525	2,9
Henkilösivukulut	-1 150 434	-1 705 516	0	-100,0	-1 718 421	0,8
Eläkekulut	-1 019 403	-1 541 585	0	-100,0	-1 506 479	-2,3
Muut henkilösivukulut	-131 031	-163 931	0	-100,0	-211 942	29,3
Palvelujen ostot	-10 662 294	-15 190 873	0	-100,0	-15 200 071	0,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-258 746	-288 920	0	-100,0	-267 360	-7,5
Avustukset	-3 372 802	-8 369 530	0	-100,0	-9 435 060	12,7
Muut toimintakulut	-667 762	-745 100	-32 721 000	4 291,5	-1 112 725	49,3
Toimintakulut	-20 202 852	-32 784 506	-32 721 000	-0,2	-34 404 162	4,9
Toimintakate	-6 168 826	-17 196 590	-21 949 000	27,6	-19 012 240	10,6
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-71 467	-119 830	0	-100,0	-119 830	0,0
Arvonalentumiset	-7 580	0	0		0	
Poistot ja arvonalentumiset	-79 046	-119 830	0	-100,0	-119 830	0,0
Tilikauden tulos	-6 247 872	-17 316 420	-21 949 000	26,8	-19 132 070	10,5
Tilikauden ylijäämä/ali-jäämä	-6 247 872	-17 316 420	-21 949 000	26,8	-19 132 070	10,5

9. Investointisuunnitelma 2026-2030

Proj. nro	Selitys	TP 2024 €	MTA 2025 €	Kust.yht. 2026-2030	LTK 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €	TS 2030 €
	Investointimenot								
10	Korvausinvestoinnit								
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet								
	Elinvoimajaoston hankkeet								
	Tori								
9562	Torin sähköistyksen uusiminen	-219 814	-50 000	0	0	0	0	0	0
	Elinvoimajaoston hankkeet yhteensä	-219 814	-50 000	0	0	0	0	0	0
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-219 814	-50 000	0	0	0	0	0	0
	116 KI/Koneet ja kalusto								
	Elinvoimajaoston hankkeet								
9691	GPS-vastaanotin maankäyttöpalvelut	0	0	-20 000	-20 000	0	0	0	0
	Elinvoimajaoston hankkeet yhteensä	0	0	-20 000	-20 000	0	0	0	0
	116 KI/Koneet ja kalusto yhteensä	0	0	-20 000	-20 000	0	0	0	0
	Korvausinvestoinnit yhteensä	-219 814	-50 000	-20 000	-20 000	0	0	0	0
30	Uusinvestoinnit								
	311 UI/Rakennukset								
	Elinvoimajaoston hankkeet								
9272	Ollikkalan yhteisöotalo				-30 000				
	Elinvoimajaoston hankkeet yhteensä	0	0	0	-30 000	0	0	0	0
	311 UI/Rakennukset yhteensä	0	0	0	-30 000	0	0	0	0
	316 UI/Koneet ja kalusto								

Proj.	Selitys	TP 2024	MTA 2025	Kust.yht.	LTK 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
nro		€	€	2026-2030	€	€	€	€	€
	Elinvoimajaoston hankkeet								
9619	Drone-laitteisto maankäyttöpalvelut	0	-50 000	0	0	0	0	0	0
9122	Torin infonäyttö	0	0	-25 000	-25 000	0	0	0	0
9123	Asuntomessujen taideprojekti	0	0	-230 000	-30 000	-100 000	-100 000	0	0
	Elinvoimajaoston hankkeet yhteensä	0	-50 000	-255 000	-55 000	-100 000	-100 000	0	0
	316 UI/Koneet ja kalusto yhteensä	0	-50 000	-255 000	-55 000	-100 000	-100 000	0	0
	Uusinvestoinnit yhteensä	0	-50 000	-255 000	-85 000	-100 000	-100 000	0	0
	Investointimenot yhteensä	-219 814	-100 000	-275 000	-105 000	-100 000	-100 000	0	0
	Investointitulot								
	Investointitulot yhteensä	0	0	0	0	0	0	0	0
	Investoinnit, netto	-219 814	-100 000	-275 000	-105 000	-100 000	-100 000	0	0

10. Investointisuunnitelman 2026-2030 perustelut

10 Korvausinvestoinnit

116 KI/Koneet ja kalusto

Elinvoimajaosto

Maankäyttöpalvelut

9691 RTK-GPS-mittauslaitteisto maankäyttöpalvelut (2026)

Kaupungin paikkatietopalveluissa on tuotantokäytössä 2 kpl rtk gps -maastomittauslaitetta. Toinen edellä mainituista vastaanottimista on hankittu vuonna 2016. Kyseinen vastaanotin ei enää tue kaikkia nykyaikaisia satelliittijärjestelmiä, mistä johtuen päivittäisessä työssä käytettävien satelliittien määrä on paljon vähäisempi kuin uudemmissa laitteissa. Tästä syystä laitteen tuottavuus ja yksittäisen mittaus tapahtuman luotettavuus sekä laatu ovat merkittävästi heikommalla kuin nykyaisissa laitteissa. Lisäksi laitteen huoltotarve kasvaa iän myötä ja varaosien saatavuus alkaa olla hankalaa nopeasti kehittyvällä alalla.

Nykyaikaisten ja laadukkaitten mittalaitteiden avulla mahdollistetaan tehokas ja oikeaan paikkatietoon perustuva kaupungin maankäytön suunnittelu sekä alueiden rakentaminen.

30 Uusinvestoinnit

311 UI/Rakennukset

Elinvoimajaosto

Kaupungin kehittäminen

9272 Ollikkalan yhteisöalo (2026)

Osana asuntomessuja on tarkoitus toteuttaa yhteisöalo Ollikkalan alueelle. Yhteisöalo olisi kaupungin palveluiden, yhdistysten ja asukkaiden käytettävissä erilaisiin toimintoihin. Vuodelle 2025 on varattu hankesuunnittelurahaa, ja talon lopulliset kustannukset tarkentuvat sen aikana.

316 UI/Koneet ja kalusto

Elinvoimajaosto

Kaupungin kehittäminen

9122 Torin infonäyttö (2026)

Salon kauppatorille on suunniteltu hankittavaksi infonäyttö huoltorakennuksen yhteyteen. Näyttö mahdollistaisi ja parantaisi tapahtumamarkkinointia ja kaupungin tiedottamista keskusta-alueella. Näyttö on yhteensopiva esimerkiksi vapaa-ajan palveluista löytyvien kanssa, jolloin se on laajasti palveluiden käytettävissä

9123 Asuntomessujen taideprojekti (2026-2028)

Osana Salon asuntomessujen toteutusta on tarkoituksena toteuttaa taidetta kaupunkikeskustan alueelle. Taide ja kulttuuri luovat hyvinvointia ja virkistävät kaupunkikuvaa. Suunnittelutyö käynnistyy vuoden 2026 aikana kulttuuripalveluiden kanssa.